

Rasspecifik avelsstrategi RAS för Old English Sheepdog

2022

Innehållsförteckning

Inledning	3
Generellt om rasen	3
Rasens historia, bakgrund och utveckling.....	3
Övergripande avelsmål för rasen	4
Rasens population/avelsstruktur (SKK/Avelsdata).....	5
Nulägesbeskrivning.....	5
Populationsstorlek, registreringssiffror	5
Genomsnittlig kullstorlek	5
Inavelstrend (inavelsökning, fördelning parningar.....	6
Användning av avelsdjur, ålder vid första valpkull.....	6
Avkommor per avelsdjur, barn-barn,	7
Import från andra länder	7
Mål	7
Strategier	8
Hälsa.....	8
Nulägesbeskrivning.....	8
Förekomst av hälsoproblem, sjukdomar och/eller defekter	9
Mål	11
Strategier	11
Mentalitet och bruksegenskaper	11
Nulägesbeskrivning.....	11
Mentalitet, enkätsvar	11
Mål	13
Strategi.....	13
Exteriör.....	13
Nulägesbeskrivning.....	13
Mål	13
Strategi.....	13
Förankring.....	14
Källhänvisning.....	14
Utlåtande för RAS 2015	14

Inledning

2002 fastställdes det första R.A.S för Old English Sheepdog. Årliga utvärderingar har gjorts sedan dess och publiceras i första numret av rasklubbstidningen Bobtail varje år.

2015 gjordes en revidering. Kommentarer från SKKs Avelskommitté finns på sista sidan.

OES finns ej upptagen i SRD (Särskilda rasspecifika domaranvisningar)

Generellt om rasen

Rasens historia, bakgrund och utveckling

När vi ser på en Old English Sheepdog, OES, av idag, får vi aldrig glömma dess ursprung som arbetande hund. Vi måste tänka på och ära dess förfäder som arbetade hårt och ihärdigt för sitt dagliga bröd. Det är mycket viktigt att minnas att, även om dagens OES huvudsakligen lever sina liv som sällskapshundar, har den sina rötter i det tidiga medeltida agrarsamhällets behov.

Man kan till en början konstatera att fårherdar runt om i världen har kommit fram till likartade slutsatser om vad som är en bra herdehund. Därför finns det på många håll likartade hundar, både vad gäller exteriör och egenskaper. Likartade behov skapade likartade hundar, utan att dessa behövde vara det minsta släkt med varandra. Tillgången till kraftiga, uthålliga, självständiga (intelligenta) och på egen hand arbetande hundar var viktig. Just en sådan hund är OES! Ännu idag kan man se arvet från forntiden i våra hundars kynne.

Generellt kan man dela in boskapshundarna i tre geografiska grupper varav OES tillhör låglands-, myrmarks- och flodlandskapshundarna. De fyra karaktäristiska drag som binder samman gruppen är skallet, fötterna, rörelserna och pälsen.

Hundarna i denna grupp hade ett mycket distinkt skall, vilket ansågs mycket viktigt för kommunikationen mellan hund och förare. En OES skall har en metallisk sprucken klang och låter som om hunden skäller i en sprucken kruka och kallas för pot cassé.

För att klara det hårda arbetet, krävdes kraftiga tassar med kraftig behåring mellan de tjocka trampdynorna. Rörelserna var förstas det allra främsta karaktärsdraget hos dessa hårt arbetande hundar som kunde marschera mycket långa sträckor i flera veckor. Det gällde då att röra sig på ett energibesparande sätt och här kom förmågan att förflytta sig under en långsamt rullande passgång väl till hands.

OES ansågs värdefulla just för sin förmåga att arbeta i ett lugnt och avspänt tempo, och att den aldrig lät sig själv eller djuren stressas i onödan!

Pälsen hos de arbetande boskapshundarna var dubbel, den bestod av riklig mjuk underull samt täckhår av en strävare och vattenavvisande kvalitet. På gamla målningar och fotografier från sekelskiftet kan detta studeras.

Våra dagars "pälsmonster" skulle knappast fungera som aktiva arbetshundar utan en justering av pälsmängden. När det är riktigt kallt och torrt, kan ullen pösa upp ungefär som en luftfylld fågelskrud, vilket ger ett varmt skyddande lager mot kylan. När det regnar eller snöar drar den ihop sig till ett tätt kroppsnära värmande lager.

Täckhåret ser till att hunden hålls torr närmast huden. Under den varma årstiden klipptes hundarna samtidigt med våren, men de som hade sin päls kvar klarade även detta hyggligt. En tjock päls kan också isolera mot värmen.

OES:en gick, när den användes som boskapshund, lös tillsammans med kreaturen och hade då som uppgift att skydda flocken mot främlingar. Dess reserverade och mycket vresiga humör mot främlingar gjorde den mycket uppskattad som vakt- och herdehund.

Under 1800-talet försvann behovet av de stora tunga kroppsvallarna och rasen var i riskzonen att försvinna helt och hållet. 1885 skrevs den första rasstandard och 1888 bildades en rasklubb i England.

I Sverige kunde vi 1907 se en OES på utställning för första gången och rasen fanns sporadiskt i landet under första hälften av 1900-talet. Först på 1950-talet startade aveln med hundar som vi fortfarande idag kan se i stamtavlor långt tillbaka. Då importerade man hundar företrädesvis från England och Holland.

Rasklubben, Old English Sheepdogsällskapet, bildades 1964. Under 70- och 80-talen hade rasen sin storhetstid kvantitetsmässigt i Sverige. Som mest registrerades närmare 300 hundar och medlemsantalet i rasklubben var drygt 700 personer. Sedan dess har aveln minskat drastiskt. Trots det har vi kunnat ha en kvalitetsmässigt mycket god OES, vilket till stor del beror på att svenska uppfödare hela tiden har kompletterat den svenska avelsbasen med import. Idag registreras 20-30 hundar per år i Sverige.

Rasens roll som arbetande hund har alltmer försvunnit i sin ursprungliga form. Tiden kan inte stå stilla så det är inte något att förvånas över. Dagens får- och boskapsskötsel är helt olik den som fanns under historisk tid. OES har behållit den kraftiga, kvadratiska kroppsformen och i många fall även den typiska gångarten. Den största förändringen har nog dess temperament genomgått.

De flesta OES:ar idag används enbart som sällskapshund. Men det finns också OES:ar som utbildats till räddningshundar, tjänstehundar, sök- och spårhundar, eftersökshund vid jakt, mögel-/röthundar och social omvårdnadshund. På senare år har det ordnats vallanlagsprov som OES:ar deltagit i. De flesta uppvisade uppenbara vallanlag, trots att selektiv avel för rasens ursprungsuppgift, inte bedrivits på närmare 100 år.

Till vardags märker man att vallinstinkten finns kvar - en OES håller koll på sin flock, vare sig flocken består av människor eller djur.

Övergripande avelsmål för rasen

OES är en sund hundras utan överdrifter åt något håll. Det övergripande avelsmålet är därför att förvalta rasen och fortsatt hålla en hög standard hälsomässigt, mentalt och exteriört.

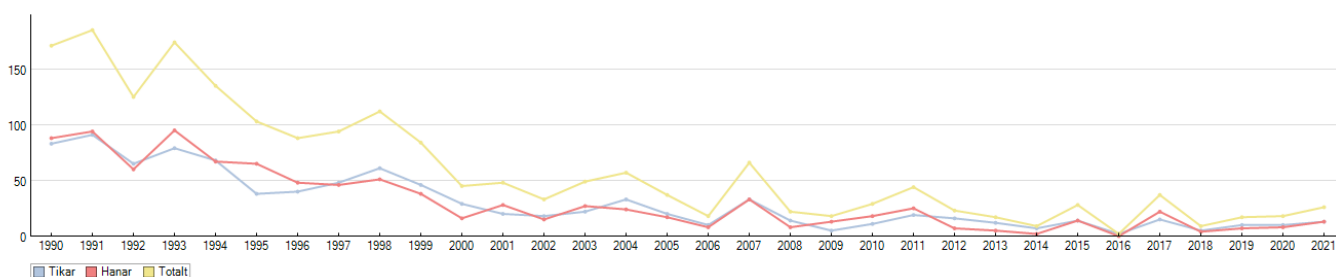
Den största utmaningen är den lilla populationen och snäva avelsbasen.

Rasens population/avelsstruktur

Nulägesbeskrivning

Sedan mitten av 80-talet, då rasens registreringsciffror var som högst (286 st), har antalet registreringar kontinuerligt sjunkit. Det finns få uppfödare och få registreringar. Rasen är beroende av import.

Populationsstorlek, registreringsciffror

1990 registrerades 171 OES:ar i Sverige. Under senare delen av 90-talet låg fortfarande registreringarna strax över eller strax under 100 per år.

Sedan år 2000 har registreringarna endast överstigit 50 vid två år, 2004 och 2007.

2016 registrerades inte en enda OES-kull i Sverige.

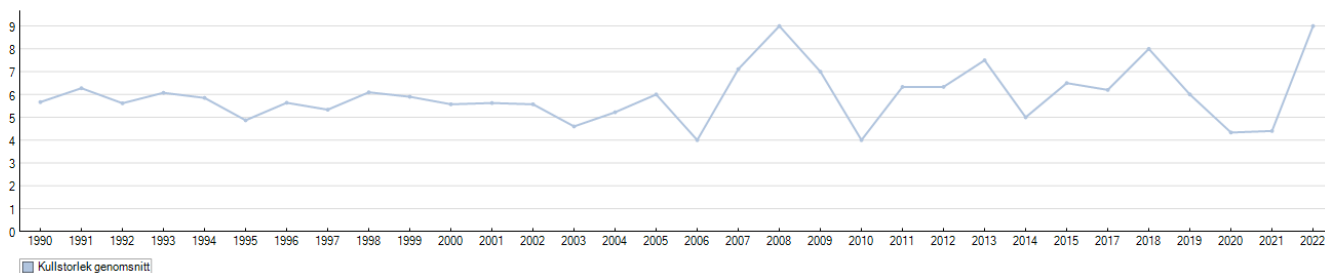
Det finns få uppfödare av rasen. De senaste 10 åren har tio olika uppfödare haft kull. Räkna man de som varit verksamma de senaste 5 åren, blir antalet sex uppfödare. Flera av de aktiva uppfödarna har inte mer än en, ibland två kullar per år. Återväxten av nya uppfödare i rasen är liten. Det faller ifrån fler uppfödare än det kommer nya.

Bland de uppfödare som finns i Sverige råder stor enighet och god öppenhet vad gäller avel och uppfödning av OES. Många har kontakt med kollegor i de nordiska grannländerna, men samarbete mellan övriga Europa och andra delar av världen förekommer också. Man är medveten om den lilla population som finns och man vill rasens bästa.

Genomsnittlig kullstorlek

Den genomsnittliga kullstorleken är sex valpar per kull.

Som visas i diagrammet nedan låg genomsnittet ganska konstant fram till 2006, då det börjar röra sig inom ett större spann. Detta beror på att färre kullar föds och genomsnittet för enstaka kullar blir större. T.ex. åren 2008 och 2018, då det bara föds en enda kull påverkas kurvan stort.

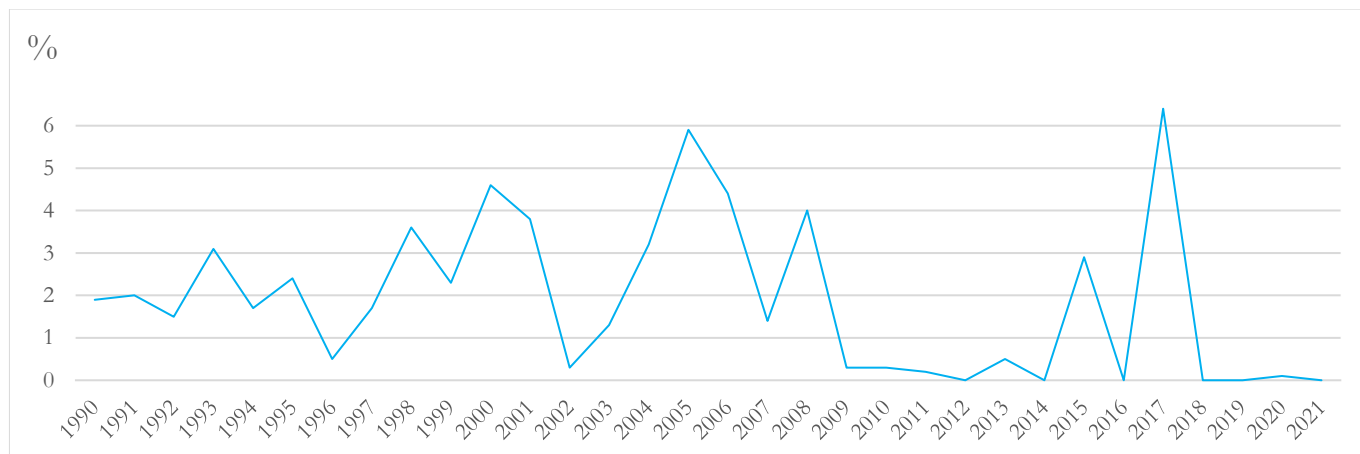

Inavelstrend (inavelsökning)

Diagrammet nedan visar ett snitt på inavelsgraden i registrerade svenskfödda kullar respektive år. 2017 hade vi den högsta siffran sedan 1990. Men tittar man mer övergripande så ser man att omkringliggande år är inavelsgraden mycket låg.

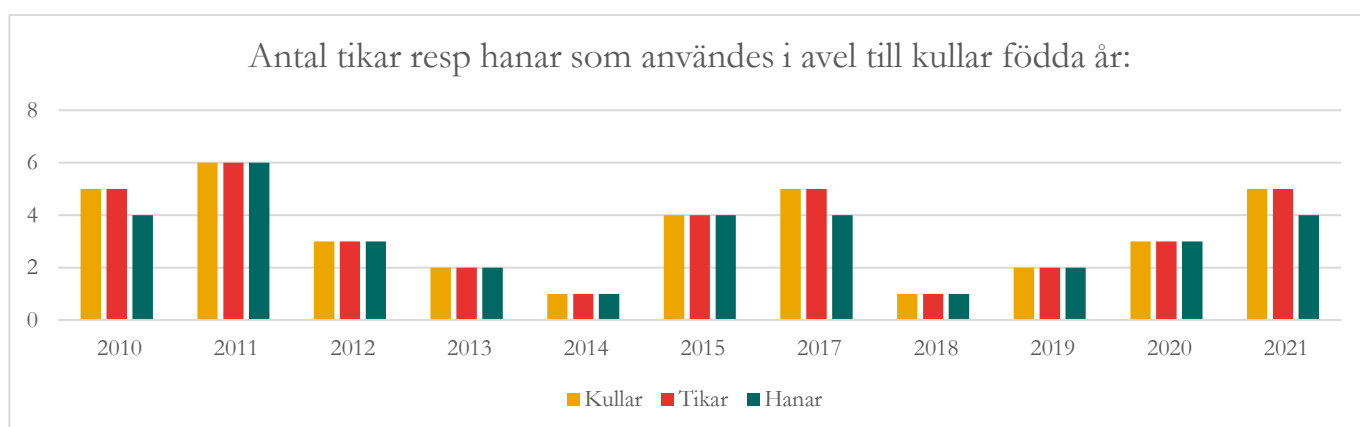
Staplarna går mycket upp och ner, vilket får anses ganska normalt när det föds så få kullar.

Rasklubben uppmanar att vid import välja hundar som inte är så närbesläktade med de som redan finns i Sverige och detta har anammats av flera uppfödare/avelshaneägare.

Användning av avelsdjur, ålder första valpkull, avkommor per avelsdjur, barnbarn

Det kan konstateras att det i stor utsträckning används olika hanhundar i avel. Det är sällan förekommande att en hane används på mer än en tik under ett och samma år.

Under 2000-talet har inget avelsdjur varit yngre än 18 månader.

De fåtal hundar som varit mellan 18-24 månader eller äldre än 7 år har samtliga varit hanhundar.

60% av tikarna har varit mellan 2-3 år vid första valpkull. 40% har varit mellan 4-6 år.

Tabellen nedan visar de hanhundar som lämnat flest avkommor födda fr.o.m. år 2000, sorterat på flest antal barnbarn.

Det kan konstateras att det används olika hanhundar inom rimlig nivå med tanke på den totala populationen i landet. Tittar man närmare på härstamningen så är dock flera av de mest frekvent använda hanhundarna avkommor eller barnbarn till andra hanhundar på samma lista.

	namn	född år	svfödda avkommor	övriga avkommor	svenskfödda barnbarn	övriga barnbarn
1	Svenskfödd	2004	21	0	41	3
2	Svenskfödd	2000	13	0	32	0
3	Utländsk (GB)	2011	10	6	18	1
4	Utländsk (GB)	2014	0	5	15	0
5	Svenskfödd (avkomma till 1:an+barnbarn till 2:an)	2009	15	0	13	0
6	Utländsk (D)	2003	6	1	11	2
7	Utländsk (DK) (avkomma till 4:an)	2017	15	0	9	0
8	Utländsk (D)	2016	4	0	9	0
9	Utländsk (BE)	2016	4	1	9	0
10	Utländsk (BE)	2000	0	2	9	0
11	Utländsk (NL)	2005	7	0	8	1
12	Svenskfödd (avkomma till 1:an)	2010	9	0	7	0
13	Utländsk (CH)	2007	0	6	7	0
14	Svenskfödd (avkomma till 2:an)	2004	15	0	7	0
15	Utländsk (N)	2004	7	5	7	0
16	Utländsk (D)	2002	19	3	7	1
17	Utländsk (FIN)	2005	10	0	6	0
18	Utländsk (HU)	2007	7	0	5	0
19	Utländsk (GB)	2003	0	1	5	3

Import från andra länder

Under perioden 2004-2021 stod importerna för 14% av alla registreringar. Det betyder att vi i snitt importerat närmare 4 hundar per år. Det är både hanar och tikar som importerats. Alla hundar tas inte in i landet i avelssyfte, det är lika vanligt att importera rena sällskapshundar. Detta beror sannolikt på att det föds så få valpar i Sverige. En bidragande orsak är så klart också att det numera är relativt enkelt att importera en hund.

Importen sker i huvudsak från Danmark, Tyskland, Storbritannien, Belgien och Finland. Men även från Kroatien, Norge, USA och Polen. Enstaka djur har importerats från Italien, Schweiz, Holland och Ryssland.

Mål

- Att öka antalet registreringar,
- Att bibehålla den låga inavelsgraden och hög genetisk variation.
- Att fortsätta använda så många olika avelsdjur som möjligt. Självklart med beaktande av hälsa, exteriör och mentalitet.

Strategi

- Att öka intresset för rasen genom att synas på t.ex. hundmässor eller andra sammankomster där genomströmningen av människor är stor.
- Att ge en hjälpande hand mot nya inom rasen, såväl uppfödare som vanliga hundägare.
- Fortlöpande information i klubbtidningen Bobtail om vikten av genetisk variation.
- Uppmuntra användning av avelsdjur som inte är närbesläktade, genom att valpförmedling via rasklubben endast erbjuds kullar där inavelsgraden understiger 6,25%.

Hälsa

Nulägesbeskrivning

Old English Sheepdog är att betrakta som en sund och frisk ras. Inget hälsoproblem ser idag ut att vara överrepresenterat hos rasen.

Rasen är för numerärt liten för en Agria Breed Profile, men det finns en gjord 2006. Den visar att den främsta sjukdomsorsaken till dödsfall hos OES, liksom hos många andra raser, är cancer. Därefter kommer ledproblem.

Rasklubben har sedan år 2000 genomfört tre hälsoenkäter, den senaste i januari 2022. Enkäten genomfördes digitalt och svaren som redovisas här avser 95 OES boendes i Sverige och som är födda mellan 2000-2021.

Det inkom 42 enkätsvar avseende dödsorsak. Ålderdom var den främsta dödsorsaken och bland dessa hundar var medelåldern 11 år (range 9-14 år).

Liksom den ovannämnda Agria Breed Profile, så gav hälsoenkäten samma svar vad gäller orsak till dödsfall som inte beror på ålderdom: Tumörer av något slag angavs som den främsta anledningen till dödsfall och ledproblem som den andra.

Vad gäller sjukdomar så bekräftas genom svaren i hälsoenkäten att rasen är att betrakta som mycket frisk.

Enstaka hundar med magomvridning, öronproblem, urinvägsinfektioner och allergier finns även hos OES, men endast i ett fåtal fall och är inget som man kan betrakta som ett rasspecifikt problem.

En hund i enkäten fick hjärtproblem vid högre ålder.

Förekomst av hälsoproblem, sjukdomar och/eller defekter

Höftleder

Sedan 70-talet ingår OES i SKKs hälsoprogram, nivå 2, d.v.s. att det krävs känt höftledsresultat för registrering av avkomma. Majoriteten av de svenska uppfödarna har i stort sett endast

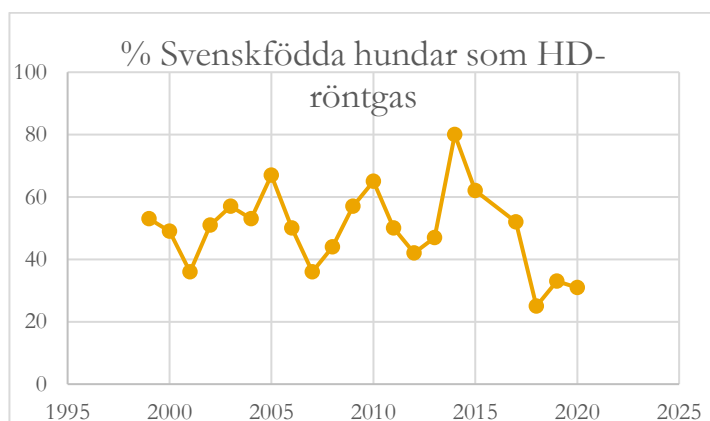
använt HD-fria individer i aveln sedan hälsoprogrammet infördes, även om enstaka hundar med C eller grad 1 också använts.

Trots ett långvarigt och målmedvetet avelsarbete, ligger andelen hundar som är röntgade ua (grad A+B) konstant mellan 70-75%.

En orsak till att den generella HD-statusen inte förbättrats över så lång tid, skulle kunna vara det stora antal importörer som används i avel. Det är inte alltid enkelt att ta del av t.ex. kullsyskonstatus hos dessa.

En annan faktor skulle kunna vara att många svenskfödda hundar inte röntgas.

Av de svenskfödda hundarna åren 1999-2021 har 47% röntgats i Sverige. Räkna man med de hundar som exporterats till annat nordiskt land och undersökts där, får man vid handen att drygt hälften av alla svenskfödda hundar HD-röntgas.

523 hundar (importörer inkluderade) registrerades 2001-2020. Av dessa har 379 (72%) HD-röntgas.

Diagnos	Antal
HD grad A	200
HD grad B	70
HD grad C	47
HD grad D	49
HD grad E	13

Grad	%
HD A-B	71%
HD C:	12%
HD D-E:	16%

ED

523 hundar (importörer inkluderade) registrerades 2001-2020. Av dessa har 17% 89 st (17%) ED-röntgats.

Diagnos	Antal
ED ua (0)	77
ED grad 1	6
ED grad 2	2
ED grad 3	4

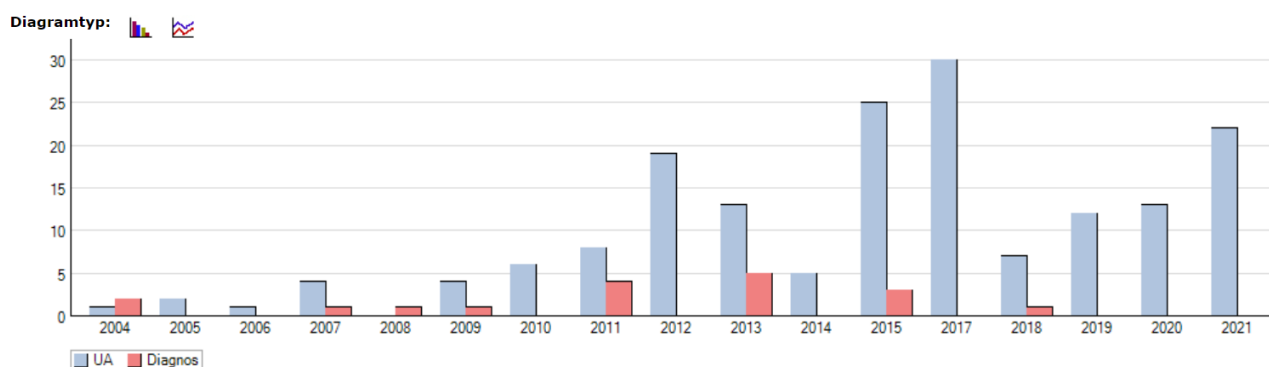
87% hade ED ua.

Ögon

Sedan 80-talet då det inom rasen upptäcktes flera olika katarakter, både juvenila totala, kraftigt utbredda punktformiga som påverkade synen samt några fall av PRA, har uppfödare ögonspeglat avelsdjur innan parning och även valpar innan leverans. På så sätt har vi aktivt selekterat bort affekterade individer från avel.

Vi har inte haft någon hund som visat symptom på PRA sedan 2011. Av de fem hundar som fått diagnos PRA mellan 1990-2011, fick fyra stycken diagnos i åldern 3-4 år och en hund vid nio års ålder.

Antal undersökta hundar 2004-2021

Antal diagnoser 2004-2021

Diagnos	Antal
PPM, iris-iris lindrig	4
PPM, iris-lins lindrig	1
Kongenital katarakt, partiell cortex. Ärftlig	2
Kongenital katarakt, partiell nukleus. Ärftlig	1
Distichiasis	4
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Ej ärftlig	3
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Ärftlighet kan f.n. ej bedömas	2
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Genetisk betydelse okänd	1
Katarakt, partiell cortex främre, måttlig. Ej ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex bakre, måttlig. Ej ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex främre Y-söm, lindrig. Ärftlig	9
Katarakt, partiell cortex främre Y-söm, lindrig. Genetisk betydelse okänd	2
Katarakt, partiell cortex främre Y-söm, måttlig ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex, punktformig, lindrig. Ärftl. kan f.n. ej bedömas	2
Öga UA	257

Majoriteten av ögonundersökningarna avser valpar som undersökts innan leverans, samt avelsdjur som undersökts innan parning. Det är ovanligt att vuxna sällskapsdjur undersöks.

Trots den låga siffran vad gäller ärftliga ögonsjukdomar inom rasen, anser rasklubben att det är viktigt att blivande avelsdjur är undersökta inom ett år före parning.

Då det förekommer att valpar utvecklar kraftig katarakt, bör alla valpar vara ögonspeglade innan leverans.

PCD

PCD – Primary Ciliary Dyskeinesia är en ärftlig sjukdom som främst påverkar strukturen och funktionen på flimmerhåren i luftvägarna. Den visar sig på små valpar redan vid några veckors ålder genom att de börjar hosta, får pip ljud från lungorna och nysningar. Efter hand utvecklas en kronisk bronkit med dödlig utgång hos den lilla valpen.

Det finns ett DNA-test som visar om hunden är anlagsbärare eller inte. De flesta uppfödare väljer att testa sina avelsdjur. Hundar som är anlagsbärare kan på så sätt välja att användas tillsammans med en hund som inte är anlagsbärare och på så sätt undvika sjuka valpar.

Mål

- Att minska antalet hundar med höftledsfel
- Att fortsätta hålla andelen hundar med någon form av ögonsjukdom lågt
- Att ha fortsatt kontroll över PCD.

Strategi

- Att behålla nuvarande hälsoprogram gällande HD med krav på officiell höftledsstatus före parning.
- Att i avel endast använda hundar med HD grad A och B samt att ta hänsyn till HD-statusen hos avelsdjurens kull- eller helsyskon i avelsarbetet.
- Att ögonspegla alla avelsdjur inom ett år före parning.
- Att uppmuntra uppfödare att använda avelshundar som PCD-testats.

Mentalitet och bruksegenskaper

Nulägesbeskrivning

Rasstandarden beskriver att en Old English Sheepdog som en hund med jämnt temperament, självsäker, trogen och pålitlig utan antydning till nervositet eller oprovocerad aggressivitet. Den ska vara intelligent och lära sig.

Enkät svar

I hälsoenkäten som genomfördes 2022 ställdes frågor om mentalitet. Svaren avser 96 OES.

97% anser att hunden uppför/uppförde sig så som ägaren förväntade sig att den skulle göra.

11% uppger att de upplevt något i beteendet som problematiskt utifrån ägarens enskilda upplevelser och preferensramar. En och samma hund kunde ha flera problematiska beteenden. Vanligaste var vaktig, skygg/reserverad och osäker. En hund var aggressiv/okontrollerbar.

Av de som upplevde någon form av problem hos sin hund, var 100% trots det ändå nöjda med sitt val av hundras!

Jämför man med enkäten som genomfördes i början på 2010, är svaren så gott som lika.

Av enkätsvaren från 2010 framgår att 12% av de 84 hundägare som besvarat enkäten, hade upplevt något i hundens beteende som problematiskt. Åskrädsla/skotträdsla var det som av dessa hundägare upplevdes som det största problemet. Andra saker var hundilska och skällighet.

2010 uppgav endast en hundägare att hunden hade oprovocerad aggressivitet.

Av Agria Breed profile 1995-2006 framgår att 1% av OES:arna avlivats p.g.a. mentala orsaker

Det är dock svårt att yttra sig om huruvida upplevda beteendeproblem härrör från okunskap hos hundägaren, bristande uppfostran eller helt enkelt är ett inlärt beteende som hunden lagt sig till med.

Mentalbeskrivningar

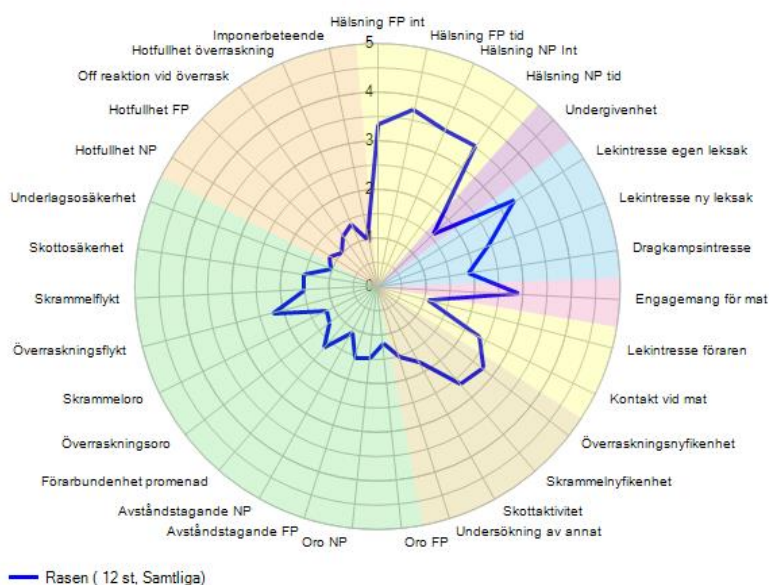
Innan BPH infördes, genomgick ett fåtal hundar Mentalbeskrivning Hund (MH). Under perioden 2002-2014 beskrevs 19 hundar. Alla hundar utom en, som avbröt vid skottet, fullföljde beskrivningen.

BPH

Sedan införandet av BPH uppmanas alla hundägare att välja det istället för MH. Tyvärr är intresset lågt.

Sedan 2013 har 15 hundar genomfört beskrivningen. En hund har avstått skott. Tre av hundarna var importörer och räknas därför inte med i rasens medelvärde.

BPH medelvärde för Old English Sheepdog:

I enlighet med RAS har OESS försökt att väcka intresse för mentalbeskrivning av fler hundar. Detta har skett främst genom information i rasklubbstidningen.

Arbetsprov – vallanlagsprov

Sedan 2012 har det varit möjligt att göra officiellt anlagsprov för rasens ursprungsanvändning, vallning.

Under 2012–2017 har totalt 14 hundar gjort provet, sex hanar och åtta tikar. Samtliga hanar samt fem tikar, har blivit godkända, totalt 79% av deltagande hundar.

Ett generellt omdöme från domaren har varit att hundarna, precis som sina förfäder, arbetat i ett lugnt och avspänt tempo, artiga mot fåren.

Mål

- Att bibehålla rasens trevliga, öppna och glada temperament.
- Att få fler hundar beskrivna via BPH.

Strategi

- Att rasklubben uppmuntrar, och om möjligt subventionerar deltagande, alternativt medarrangerar, BPH.
- Alla OES:ar som genomför BPH publiceras i rasklubbstidningen
- Fortsatt kontinuerlig information i rasklubbstidningen.

Exteriör

Generellt har vi en mycket god exteriör kvalitet på våra svenska OES:ar. De flesta hundar har en mycket sund byggnad utan överdrifter åt något håll. Rörelserna är något varierande i kvalitet, men även där gäller att inga överdrifter kan skönjas. Pälsfärgen och kvalitén på densamma är oftast mycket god.

Det finns inga överdrifter av de rastypiska detaljerna som påverkar den enskilda hunden negativt. Bedömningen av det exteriöra nuläget grundar sig framför allt på specialdomarnas generella uttalanden vid rasklubbens årliga specialutställningar samt på uppfödarnas samlade erfarenheter.

De utställningskritiker som rasklubben har tillgång till, är ett mycket smalt arbetsmaterial, då det endast är ett fåtal individer som ställs ut.

Mål

- Att bibehålla den mycket goda standarden vi har på våra svenska OES:ar.
- Att måna om rasens topline och de rastypiska rörelserna.

Strategi

- Att ha de exteriöra målen i beaktande vid val av avelsdjur.

Förankring.

Revideringen av RAS är kommunicerad och förankrad vid uppfödarmöte den 13 februari 2022. Vid detta uppfödarmöte deltog uppfödare och avelshanhundsägare från Sverige, Danmark och Norge.

Källor

SKK Avelsdata

Enkätundersökning bland OES-ägare 2022 (Enkäten besvarades av ägare till 96 hundar).

Enkätundersökning bland OES-ägare 2010 (Enkäten besvarades av ägare till 84 hundar).

Agria Breed Profile från 2006 samt statistikuppgifter från försäkringsbolagen Folksam och Sveland

Bilaga Utlåtande för RAS version 1

Utlåtande över RAS för Old English Sheepdog

Undertecknade har på uppdrag av SKK/AK granskat Old English Sheepdogsällskapets avelsstrategi för OES. Vi finner strategin väl genomarbetad och korrekt förankrad i klubben. Följande kommentarer och frågeställningar kan tjäna som underlag för ert fortsatta arbete med RAS.

- Eftersom den svenska populationen av rasen är liten är det viktigt att fortlöpande vara uppmärksam på avelsstruktur och inavelsproblematik. Det kan vara en hjälp för uppfödarna att formulera tydligare råd som t.ex max antal kullar / hane för att minska risken för överanvändning.
- Det vore intressant att få ett internationellt perspektiv på rasen. Var finns det stora populationer och hur sker avelsarbetet där? Med vilka länder har Sverige utbyte av avelsmaterial. Även den svenska utvecklingen under senare delen av 1900-talet kunde vara spännande att redovisa närmare. Vilka mål hade man då? Vilka avelsurval gjorde man? Vilka konsekvenser fick det och hur kan det påverka uppfödarnas prioriteringar idag?
- Beträffande åtgärdsplanen för rasens hälsoproblem är det viktigt att prioritera så att man fokuserar på de viktigaste i första hand. Man bör titta på frekvenser och hur allvarlig åkomman är för djuret. Hjärt- och klådproblem kräver antagligen större insatser än y-sömskatarakt. Man kan inte få effekt om man tar för många hänsyn samtidigt. Kanske måste man också ge avkall på något t.ex Zettor på utställning för att inte sälla bort djur i onödan Förbättringen av HD-status kan kanske uppnås om man inte bara tittar på individresultat utan också ser till familjebilden, ev.någon form av index, vilket också nämns i avelsrekommendationerna.
- Om man vill bevara vallegenskaperna måste man ha en konkret metod för detta.
- Det är lättare att arbeta om man har tydliga mätbara mål, prioriteringar och tidsplan för sin strategi.
- Avelsrekommendationer och kraven för valpförmedling bör integreras i RAS.

20150206 Karin Drotz Elisabeth Rhodin